

MŪSU PASTOGĖ

AUSTRALIAN-LITHUANIAN WEEKLY—"OUR HAVEN"

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SAVAITRAŠTIS

Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission by post as a news paper.

LEIDŽIA: AUSTRALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VALDYBA.

Redaktorius: Jurgis Kalakauskas. Redakcijos adresas: 21 Mazarin St., Herne Bay, N.S.W. Tel.: LF 7837, WB 1758.

PRENUMERATA
Ištisiems metams—
£ 3.00.
Pusei metų—£ 1.10.0
Trims mėnesiams
£ 1.0.0.
Atskiras nr. — 1/6.
N. Zelandijoje ir
Anglijoje kainu ta
pat. Kituose kras
tuose — £ 4.0.0 me
ams.
SKELBIMAI
1 colis per vieną
skiltį—10/-
Skelbimų kainu vie
nai teksto eilutei ar
ba jos vietai—1/6.
Nuolatiniams skel
biniams teikiama
nuolaida.
Už skelbimų turinį
neatsakoma.
PRENUMERATA ADRESUOJAMA:
Box 4558, G.P.O.
Sydney, N.S.W.

Nr. 47 (349). Aštuntieji metai.
SYDNEJUS, 1957 m. lapkričio 25 d.

MASKVA DŽIAUGIASI...

JAV-bėms ir Anglijai sutarus siųsti ginklus Tunisijai, Prancūzija pareiškė protestą, nurodyma, kad šie ginklai per Tunisiją pasieks Alžyrijos sukilėlius, kovojančius prieš prancūzus. Ginčas pasiekė aštrų kampą ir Vakarų sąjungininkų draugystė pradėjo braskėti. Prancūzijos užsienio reikalų ministris Pineu nusikrėdo į Vašingtoną ir asmeniškai pasnėkė, tikimasi, padės nuomones suderinti.

Maskva tačiau paskubėjo su savo propaganda. Visi didieji Sov. Sąjungos laikraščiai: Pravda, Izvestijos, Trud ir kiti įsidėjo pranešimus su šitokiom antraštėmis: "Skandalas Atlanto šeimioj", "JAV-bės mėgina Prancūziją ištumti iš Afrikos" ir pan. Šie laikraščiai skelbia, kad Amerika ir Anglija, pasinaudodamos Prancūzijos ekonominiais sunkumais, nori įsitvirtinti Šiaurės Afrikoje.

Pravda nurodo, kad viso reikalo užnugarį yra naftos interesai. Esą JAV ir Anglija norėdamos paimti milijoniskus Sacharos naftos išteklius savo kontrolėn. Paryžiuje, ryšium su Anglijos ir Amerikos ginklų tiekimu Tunisijai, kilo demonstracijų. Sustiprintos sargybos saugo Amerikos ir Anglijos ambasadas. Tunisijos ambasadorius pareiškė, kad Tunisija yra Vakarų valstybių draugas ir jai ginklai reikalingi, kad apsaugotų nuo komunizmo pavojaus iš oro. Tunisija niekada nepereis į komunistinių valstybių pusę, pasakė ambasadorius.

Prancūzijos gynybos ministeris praneša, kad Alžyrijos sukilėlių pajėgos padidėjusios. Dabar jos siekia apie 40.000 vyrų. Ginklai esą tiekiami iš Maroko ir Tunisijos.

DAUGIAU GINKLŲ NATO VASTYBĖMS

JAV-bių užsienio reikalų ministeris J.F. Dulles pranešė, kad Amerika yra pasirodusi tieskti didesnius kiekius modernių ginklų kitoms Šiaurės Atlanto Sąjungos (NATO) valstybėms. Žadama pasiųsti į Europą raketų ir įsandaluotų atominių bombų, kad jos būtų "po ranka skubiam reikalui įstikus".

ŽUDIKAI SEKIOJA KARALIŲ

Iš Beiruto pranešama, kad Sov. Sąjungos išrenuoti žudikai iš Sirijos pasiūti į Jordaną, kuriems pavesta "likviduoti" jauną Jordano karalių Huseiną. Jis tačiau nekreipias dėmesio į jam gresiantį pavojų ir viešose vietose matomas tik su keliais asmeniniais sargybiniais. Pastaruoju metu Egiptas vėl sustiprino akciją prieš Jordaną. Atrodo, kad Nasseras sužnuštinais nori nuversti Jordano valdovą ir kraštą padaryti satelitinę respubliką. Kairo radijas, kaip skelbia oficialios žinios iš Beiruto, atvirai kursto teroristus atsikratyti karaliaus Huseino.

● Amerikiečiai nuleido į vandenį jau penktąjį atomų varomą povandeninį laivą.

● Anglijos karalienės motina atėinančių metų vasario mėn. atvyks į Australiją, kur ji praleis 5 savaites ir aplankys didesnius centrus.

KUZNETZOVO 'NIET'

Prieš kurį laiką Sov. Sąjungos delegatas Jungtinės Tautos pareiškė, kad 11 valstybių nusiginklavimo komisijoj sovietai toliau nedalyvaus, mat, nė vienas šios komisijos narys nepritaria Maskvos planams. Todėl reikalavo, kad nusiginklavimo reikalai būtų svarstomi visuotiniame Jungtinių Tautų susirinkime, dalyvaujant visiems 82 šios organizacijos nariams. Pereitę savaitę visumos susirinkime Jungtinės Tautos šį sovietų reikalavimą atmetė. Prieš sovietų pasiūlymą pasisakė 46, už — 9 ir 24 susilaikė. Tada buvo balsuojamas kitas pasiūlymas: kad nusiginklavimo komisija būtų padidinta iki 25 narių, įtraukiant į ją ir 3 komunistinių valstybių atstovus. Už šį pasiūlymą balsavo 60, 9 prieš, ir 11 susilaikė.

Po balsavimo Sov. Sąjungos delegatas Kuznetzovas pareiškė: "Balsavimo rezultatai reiškia, kad sausio mėn. Sov. Sąjungos čia nebus". (Numatoma, kad sausio mėn. nusiginklavimo komisija susirinks pirmo posėdžio).

Amerikos delegatas Henry Cabot Lodge pareiškė, kad šitie balsavimo rezultatai aiškiai rodo pasauliui, o taip pat ir Sov. Sąjun-

kai, kad Vakarai nori tartis dėl nusiginklavimo, o Sovietai negali beatodairiškai ignoruoti pasaulio opiniją.

Toliau Kuznetzovas pabrėžė, kad šitokios formos nusiginklavimo komisija Sov. Sąjungai nėra priimtina ir ji joje nedalyvaus.

Susitarė

Iš Londono pranešama, kad komunistų vadų posėdyje, kuris įvyko Maskvoje, nutarta įsteigti pasaulio komunistų partijos apjungiantį organą, kuris esmėje būtų anksčiau veikusio Kominternio ir Kominformo pakartojimas. Posėdyje dalyvavo, šalia Chruščio, Kinijos Mao Tse-Tungas, Lenkijos Gomulka, R. Vokietijos Ulbrichtas, Čekoslovakijos Novotny ir kt. Atgaivinti Kominformą — Chruščio idėja, kuriai nenoriai pritarė Lenkijos, Kinijos ir Jugoslavijos komunistai, norį būti nepriklausomi nuo Kremliaus ir Chruščio.

Laukiama komunistinės propagandos suaktyvėjimo Indijoje, Vid. Rytuose ir Sov. Sąjungos ekonominės pagalbos padidėjimo Kinijai, Lenkijai ir R. Vokietijai. Satelitinuose kraštuose bus sustiprinta centralizacija.

PARAMA EGIPTUI

Sov. Sąjungos min. pirm. Bulganinas, Kremliuje surodošame priėmimo Egipto krašto apsaugos min. gen. Abdel Hakim Amer, dalyvaujant Chruščiovui, vicepremierui Mikojanui, naujam krašto apsaugos min. maršalui Malinovskui ir kitiems Kremliaus tužams, pareiškė, kad Nasserui prašant, Sov. Sąjunga suteiks Egiptui finansinę paramą. Bulganinas nurodė, kad Sov. Sąjunga duoda šią paramą neturi jokių savanaudiškų išrokiavimų. Bulganinas pasidžiaugė Egipto ryškiu vaidmeniu "arabiško pasaulio išsilaivinimo kojoje".

Generolas Amer kalbėjo apie draugystę su Sov. Sąjunga, kuri verta daugiau negu milijonai svarų, Sov. Sąjungos bendradarbiavimas užtikrins Egiptui ilaivę.

"New York Times" rašo, kad Maskva neturi iliuzijos dėl Egipto prokomunistinio nusistatymo ir gerai žino, kad Nasseras sodina į kalėjimą savo krašto komunistus. Bet Sov. Sąjunga palaiko nacionalinį judėjimą Vid. Rytuose, kol tai pasitarnauja Arabų santykių irimui su Vakarų kraštais.

● Japonijos vadovaujantis raketų specialistas, prof. Hideo Itokawa pareiškė, kad Sovietai technologijoje nėra pralenkę Vakarų.

● Gruodžio mėn. vidury Paryžiuje įvyks NATO (šiaurės Atlanto Sąjungos) posėdis, kuriuose dalyvaus šios S-gos narių — valstybių vyriausybės vadovai ir kariniai ekspertai. Numatoma, kad į juos atvyks ir prezidentas Eisenhoweris.

● Sausmės tebesitęsiant, gaisrai Australijoj siaučia negirdėtu mastu. Nuostoliai sunkiai apskaičiuojami. Ugnis sunaikino ir tobenaikina miškus, ganyklas, pastatus, o keliais atvejais gaisrų grėsmė pajuto ir miestai.

PERŽIURETINA VAKARŲ GYNBYBOS SISTEMA

M. Paul-Henri Spaak, NATO (šiaurės Atlanto Sąjungos) generalinis sekretorius, kalbėdamas Edinburge, Anglijoje, pažymėjo, kad kasdien labiau aiškėja Vakarų gynybos struktūros klaidos. Jis mano, kad milijonų sutaupymų būtų laimėta, jeigu būtų standartizuotas apsiginklavimas, o ginklų gamyba organizuota ant racionalinės bazės. Bet didžiausios svarbos dalykas — mokslinių tyrimų koordinacija.

Glasgoje Paul — Henri paak pabrėžė, kad Sovietų Sąjunga, be skambių frazių apie taiką, pažiuose pagrinduose savo politikos nėra trupučio nėra pakeitusi. Čia jis priminė Maskvos nusistatymą bolketuoti Jungtinių Tautų nusiginklavimo Komisijos ir jos komiteto, kurio nariu yra ir Sov. Sąjunga, darbus.

ATVYKO NOBUSUKE KISHI

Japonijos ministeris pirmininkas Nobusuke Kishi išvyko vizituoti Pietryčių Azijos ir Ramiojo vandenyno valstybes. Lapkričio 29 jis atskris į Melbourną, kur bus Viktorijos gubernatoriaus svečias, lankysis Canberroje ir Sydnejuje, kur bus generalinio gubernatoriaus oficialus svečias. Nobusuke Kishi turės pasitarimus su min. pirm. Menziu ir kitais vyriausybės nariais.

ATŠAUKIAMAS SUAŽIAVIMAS

IS ALB KRAŠTO VALDYBOS POSĖDŽIO

Lapkričio 15 d. posėdyje, svarstant Australijos Lietuvių Bendruomenės apylinkių valdybų pirmininkų suvažiavimo klausimą, nutarta suvažiavimo neaukti.

Apylinkių pirmininkų suvažiavimas buvo numatytas šių metų gale. Apylinkių valdyboms nepažindus entuziazmo, šio sumanymo atsisakyta. Nutarta, kiek sąlygos leis, Krašto Valdybos nariai lankys apylinkes ir vietose susipažins su lietuviškąja veikla bei darbo sąlygomis. Numatoma apilankyti Adelaidės, Brisbanės, Melbourne, Canberros, Wollongongo ir kitas apylinkes.

Ryšium su Juozo J. Bachuno (Bačuno), pasižymėjusio Amerikos lietuvių vyriausiosios kartos veikloje kultūrininko atvykimu į Australiją, nutarta suruoši susipažinimo pobūvį, į kurį kviečiamą Sydnejaus lietuvių organizacijų vadovai ir šiaip veiklesnieji bendruomenės darbininkai. Pabūvis įvyks gruodžio 14 d. Estų namuose.

Anglijos Lietuviai

SAVO SPAUSTUVEI PERKA NAUJAS MASINAS

Didžiosios Britanijos lietuviai Londone turi namus, keliasdešimties akrų ūkį — lietuvišką sodybą, spaustuvę, kurioje spausdinamos Nidos klubo leidžiamos knygos, "Europos Lietuvis" savaitraštis, keli žurnalai. Per eilę metų spaustuvės masinos gerokai apdilo, todėl nutarta įsigyti naujas, moderniškesnes. Šitam tačiau reikia daug pinigų, kurio prasimanyti tikimasi iš loterijos, kurioje galima laimėti vienos savaitės apmokėtas atostogas (su apmokėta kelione) Lietuvių Namuose Londone, arba Lietuvių Sodyboje, arba Paryžiuje, aukštinį laikrodį, rašomąją mašinėlę, Nidos knygų metinę prenumaratą ir kt. Bilietų kainu Australijoje ir N. Zelandijoje 3 šil.

Mašinoms įsigyti reikalinga apie £ 1500. Pirmą savaitę bilietų išparduota už keliasdešimt svarų. Susidomėjimas loterija didelis, ir atrodo, ne tiek dėl galimybės ką nors laimėti, bet norint paremti remtiną reikalą.

● BALFO pirmininkas dr. J.B. Končius grįžo į JAV, Europoje išbuvęs nuo š.m. pavasario pabaigos. Jis čia dalyvavo įvairiose tarptautinėse konferencijose ir pasitarimuose pabėgėlių reikalams. Aplankė daugybę įstaigų ir atitinkamų asmenų. Būdamas CARE direktoriu, šios institucijos reikalais važiuojo ir Čekoslovakijoje bei Lenkijoje, kur susitiko su kai kuriais tenyščios valdžios žmonėmis. Lenkijoje susitiko ir ten gyvenančių lietuvių.

● Iš Canberros pranešama apie sėkmingai atliktą "Skylark" raketos bandymą Woomerroje. Raketa iškilo 83 mylias ir augstį ir išvyست 3.307 mylių greitį. Tai ketvirtas pasisekęs bandymas su "Skylark" raketu Woomeroj. Pastarasis bandymas buvęs tačiau sėkmingiausias.

* Skulptorius Petras Rimša, gyvendamas Lietuvoje, pastarais metais esąs apakęs.

Gera Pradžia

PASITARIMAS VASARIO 16 MINĖJIMO REIKALU

ALB Sydnejaus Apylinkės valdyba, norėdama Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 40 metų sukaktį — Vasario 16-sios minėjimą — tinkamai atitymėti, sukvietė visų lietuviškųjų organizacijų vadovus ir paskirus asmenis pasitarimui.

Pasitarimas įvyko lapkričio 17 d., tuoj po pamaldų Camperdowno parapijos salėje. Pasitarime buvo atstovaujama: Krašto Valdyba, Bankstowno ir Cabramattos apylinkių valdybos, Socialinės Globos Moterų draugija, Šviesos Smbūris, "Atžalos" teatras, K. Kult. draugija, "Kovo" klubas, "Dainos" choras, skautai vyčiai, Plunksnos klubas, ateitininkai ir "Mūsų Pastogės" redakcija.

Sydnejaus Apylinkės valdybos pirmininkas inž. Vyt. Bukevičius apgailestavo, kad į pasitarimą, iš 40 kvietusių, atvyko tik 14, o negalintieji atvykti, prašyti pareikšti savo sugestijas raštu, neatsiliepė. Šitokia pasyvi laikysena, kaip ir daugeliu atvejų, pakerta energiją ir neleidžia plačiau užsimoti didesniems darbams.

Sydnejaus Apyl. valdybos patiekta minėjimo programa, išdiskutavus visas galimybes, būtų tokia: Vasario 16 minėjimas pradedamas 4 val. pamaldomis St. Mary's Katedroje (kviečiamas kardinalas Gilroy); iškilmingas minėjimas tuoj po pamaldų Australia Hall. Čia sudaromas garbės prezidiumas, trumpi sveikinimai ir paskaita. Meninė programa: solo dainos (kviečiamas solistė p. G. Vasiliauskienė ir pianistė p. Oldham iš Adelaidės), "Dainos" choro dainos, deklamacijos (aktorė K. Dauguvietytė — Šniukšienė) ir tautiniai šokiai.

Scenos dekoravimu ir programos pravedimu sutiko rūpintis dail. H. Šalkauskas ir aktorius St. Skorulis.

Šio minėjimo parengimas, numatoma, bus surištas su didesniomis išlaidomis. Sutarta, kad prie išlaidų padengimo prisidės visų Sydnejaus ribose veikiančių apylinkių valdybų ir organizacijų.

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 40 metų sukakties proga norima suruošti priėmimą žymesniams australams politikams, visuomenininkams ir spaudai, kad nepriklausomybės sukakties faktas būtų žinomas ir už mūsų tautinės bendruomenės ribų. Šiuo reikalu bus padarytas nutarimas kiek vėliau. Tuo rūpinis Sydnejaus Apylinkės valdyba.

Vasario 16 minėjimo išvakarėse, šeštadienį, Sydnejaus Apylinkės valdyba ir Socialinės Globos Moterų draugija ruošia didelį balį. Jis įvyks Randvicko miesto rotušės salėje.

Baigiant pasitarimą, inž. Vyt. Bukevičius painformavo apie Melbourne Dainos Mylėtojų Sambūrio numatomą koncertą, kuris įvyks gruodžio 8 d. Australia Hall, pažymėdamas, kad jei ir visoms 450 vietų (tik salėje yra kėdžių) bus išparduoti bilietai, pajamos vargu bėpados kelionės išlaidas.

Dainos choro seniūnas A. Kapočius priminė, kad šidnėjiskiai lietuviškos dainos mylėtojai nuosirdiai laukia melburniškų. "Dainos" choras organizuoja uždarą susipažinimo pobūvį, kuris įvyks gruodžio 7 d. vakare.

VISI KO NORS NORI

KO BRITAI NORI IS SOVIETU

Anglijos užsienio reikalų ministeris Lloyd parlamentu pareiškė šitokius norus: šaltajam karui baigti sovietai turėtų liautis stengsi užimtuoti pasaulį, liautis didinę įtampą Vid. Rytuose, liautis krovę propagandos kapitalą į kalbų apie nusiginklavimą, liautis naudoti Jungtinės Tautos kaip platformą Vakarams pulti, pakeisti savo nusistatymą dėl Vokietijos sujungimo ir Arabų — Izraelio ginčo.

KO NORI INDONEZIJA?

Vos gavusi iš Olandijos pilną nepriklausomybės, Indonezija kiekviena proga primena, kad olandų valdoma N. Gvinėja turi priklausyti Indonezijai. Prezidentas dr. Soekarnas niekaip nesusitvarkydams turimoje teritorijoje, pastaruoju metu pradėjo labai griežtai reikalauti, kad N. Gvinėja būtų atiduota Indonezijos global. Djakartos, Indonezijos sostinės, valdžia skelbia, jei šio reikalo nepasiseks išspręsti taikiu keliu, tai busis pavartota jėga. Kitais žodžiais tariant, Indonezija N. Gvinėją prisijsungs ginklu.

Iš Djakartos skelbiama, kad olandų N. Gvinėją savo kariuomenės daliniais pasiuntė Australiją. Jos užsienio reikalų min. Casey pareiškė, kad tai grynas prasimanymas.

Kalbant apie Indonezijos grąsinimus, dera priminti, kad ši salų valstybė stovi ant ūkinio bankroto slenkščio. Ji neturi ir nei vieno kautynės tinkamo laivo. Tad atrodo, kad Indonezijos prezidentas kolkas tegali vesti tik popierinį karą.

KO NORI TRUMANAS

Hearsto laikraščiai palaiko Trumano mintį, kad Amerikai reikia kietai susiimti ir rimtai susirūpinti dėl rytojaus. Trumanas nori, kad būtų paskirta kietos rankos vadovybė, kuri suorganizuotų žinojimą, smegenis ir visą, kas reikia raketiniams ginklams gaminti. Trumanas ir jį palaikanti spauda nori, kad šiam reikalui būtų paskirtas tiesiog "diktatorius" teisėmis, turis plačius įgaliojimus žmogus. Prezidentas Eisenhoweris šitokį "diktatorių" jau paskyrė — juo yra dr. Kilhan.

LEKTUVO AVARIJOJ ZUVO 45 ŽMONĖS

35 tonų keleivinio lektuvo avarijoje žuvo 45 žmonės. Lektuvas dėl neįsaiškintos priežasties nukrito apie 300 metrų nuo Newporto (Anglijoje), prie anglų rašytojo — dramaturgo J.B. Priestley ūkio. Rašytojas ir jo ūkio darbininkai pirmieji atskubėję į nelaimės vietą padėjo besigelbstintiems iš ugnies. Iš 50 keleivių ir įgulos narių teišsigelbėjo 7. Lektuvas su atostogininkais skrido į Lisaboną, Ispanijon. Du iš išgelbėtų nuo žaidų mirė ligoninėje.

● Vietoj mirusio Čekoslovakijos prezidento Antonin Zapotocky, jo vieton išrinktas čekų komunistų vadas Antonin Novotny, 52 metų amžiaus, mūrininko sūnus, karistas Chruščio šalininkas. Novotny ir toliau pasilieka komunistų partijos pirmuoju sekretorium.

● Ghana, naujausia pasaulio respublika, anksčiau buvusi Anglijos kolonija, dabar grąšina pasuksiant "kitu kelin", jei iš Vakarų valstybių negausianti 300 milijonų dolerių paskolos.

Širdis, Sijonai Ir Studentai

Pereitųjų metų spontaniškas vengrų tautos sukilimas didele dalimi prasidėjo ir išsivystė studentijos iniciatyva. Kas keli mėnesiai mus pasiekia žinios apie neramumus ir demonstracijas Lenkijoje. Tai taip pat akademinės jaunomenės nuopelnai. Ir iš Maskvos universitetų mus pasiekia žinios apie studentijos maištavimą, skaudžius priekaištavimus bolševikinei hierarchijai, kurie pasireiškia netgi pačioje komjaunimo organizacijoje. Iš įvairių šaltinių mus pasiekia, šiandien jau patikrinti pranešimai, apie okupuotos Lietuvos studentijos laikyseną: studentai surenka tūkstančius parašų po peticijomis, prašydami "Tarybų" Lietuvai atkurti nuo Sovietų Sąjungos, per Vėlinės studentų demonstracijas kapinėse, drąsūs ir nedviprasmiški pasisakymai studentų leidinyje, komisarų privertę tą leidinį uždrausti siųsti už Lietuvos ribų.

Prisiminkime, kad anapus studentija jau yra augusi ir brendusi komunistiniame režime. Sakysime, 25 metų amžiaus studentas Vilniaus universitete, Nepriklausomą Lietuvą menkai beprisimena, nes jam tebuvo 8 metai, kai bolševikai okupavo Lietuvą. Ką gi bekalbėti apie dar jaunesnius, kurie sudaro studentijos daugumą?

Tetoras, fizinis smurtas, medžiaginis skurdas ir visose gyvenimo srityse intensyviai varoma bolševikinė indoktrinacija — negelbėti. Jaunas žmogus išmoka rašyti ir skaityti, išmoka atitraukti mąstyti ir neišvengiamai pats pradeda daryti savo nepriklausomas išvadas. Ir maištauti. Kažkas yra pasakęs, kad žmogus, kuris jaunystėje nėra buvęs socialistas — neturi širdies, tačiau, jeigu subrendęs nepasidaro konservatyvus — jis neturįs proto. Tada, kada kovoję už socialinį teisingumą socialistas ejo avangardu, o šitas pasakis buvo neabejotinai teisingas. Neveltai anglosai yra įsilypietę į sąvoką: "angry young men", mūsų atseit.

SUPYKĖ JAUNI ŽMONĖS.

Šitaip anglai apibūdina maištaujančią, tiesos ir teisybės jėgantį, status quo patobulinti siekiantį — trumpai, "supykusį" jaunolį. Brestant, senstant ir kietoję gyvenimo kasdienybėje atbunkant, radikalumas, žinoma, vėsta. Akademiniame vieno mūsų žurnalo skrybėje skaitome:

"Bet aš prisiminiau, kiek šaukū vyrų, kankėda mokytojų kovoti, šiandieną ištijo, lyg sniego seniai, už žmonių sijonų. Tarytum pogrindis jiems būtų buvusi vien kvapą gniaužianti jaunystės avantiūra: kaip kiti medžioja meškas, taip jie leido nelegalius laikraščius. Nes jeigu jie iš tiesų būtų rūpinęsi Lietuvos likimu, ar būtų galėję jie šiandien taip begėdiškai įsirausti į savo asmeninį mįgį, kad ir kiti šaukiami į lietuvišką darbą, nebeatiliepia? (Dvasiniai storpilviai!) — žiūr. š.m. "Santarvė", psl. 79, 80).

Tai tipiškas studento, "supykusio" jauno žmogaus maištas prieš "senius". Ir normalios gyvenimo sąlygos, nekalbant jau apie dvasines vertybes nivelinčią emigraciją, metų našta ta "pyktį" švelnina, o "mīgis" ir "žmonių sijonai" dažnai darosi būtini, kad pasilysius prieš kitos dienos pamainą prie konvejerio juostos. Šitaip, visiškai neromantiškai, dažniausiai, ir gimsta tie "dvasiniai storpilviai"... Bet kaip tik dėl to buvo, yra ir bus reikalingi tie jauni, supykę, nekantrūs, maištingi, kovingi, idealistiški ir — svarbiausia — dar nepavargę jaunuoliai. Jie į gyvenimą atneša dinamizmą, optimizmą, naujos energijos; atšviežina archyvuose bepradedančius pelyti idealus (visuomet, žinoma, juos "naujais" idealais vadinant). Tada dažnai ir "sniego seniai" pasirodo iš už "žmonių sijonų", kad viskas per daug jau nenubytį ir ekstremu...

Po šitokio "himno jaunystei", be abejo, turi sekti ir atoslūgis. Neturėdami po ranka tikslų duomenų, vis dėlto per daug neapsiriksime lietuvių studentų Australijoje skaičių laikydami 200. Jeigu pridėsime dar vyresniuosius kolegijų mokinius — skaičių turėsime padvigubinti. O tai jau nepaprastai imponantiškas skaičius. Tokia besimokančiųjų proporcija tikriausiai negalėtų pasigirti nei patys australai, nė kokia kita tautinė šito krašto mažuma (nebet, tik latviai su estais).

BET KUR TIE MŪSŲ STUDENTAI?

Jų kaip ir nesimato. Metų paibaigoje jie susirenka, padiskutuoja ir apie tai skūpiai painformuoja mūsų savaitraščius. Retkarčiais, girdime, suruošia tai initium, tai finis semestri. Jeigu kas pasityti pažangumu moksle arba gauna diplomą — pasiskaitome mūsų spaudoje. Tiesa, veikia Australijoje ir ateitininkai ir "šviečia", bet čia paprastai susibūrę jau filisteriali, sendraugiai, o ne pats jaunimas. Tad kur, gi, pagaliau tie mūsų jaunuoliai?

Nejaugi jie tokie apkliaute, tokie nejaunatviški, tokie surambėję, kad jiems nerūpi blogai susitvarkęs pasaulis, nei dvasinio gyvenimo problemos, nei engiamą Tėvynę, kartu su visu ketvirtadaliu pasaulio? Nejaugi jie ant "senių" nėra supykę už nepažangumą, nemokėjimą tvarkytis, už "naujų idėjų" nesupratimą? Nejaugi jie jau šiandieną sūspėjo pasislėpti už būsimų "žmonių sijonų"?

NE, TUO NETIKIME!

Taip negali būti, nors iš pirmo žvilgsnio panašiai ir atrodytų. Asmeniniai pasikaltant tai su vienu, tai su kitu mūsų studentu, matai, juk, žmogus, kad jie nėra apkliaute, kad jie skaito, domisi, mąsto ir ne vientikiai apie "rock and roll" tegalvoja.

Labai negerai, kad tik nedidelis mūsų studentų nuosimtis studijuoja humanitarinius mokslus, sociologiją, ekonomiką. Rimtas priekaištas čia tenka ir tėvams, daž-

nai stumiantiems vaikus į "praktikuosius" mokslus. Neabejojame, kad gydytojų, inžinierių mums reikės ir savo valstybėje ir emigracijoje mūsų bendruomenėje. Tačiau dar labiau reikės pasiruošusių kultūrininkų, visuomenininkų, valstybininkų.

Fakulteto pasirinkimas vis dėlto negali būti mūsų studentijos nesireiškimu priežastimi. JAV taip pat skundžiamasi per dideliu užsiuolimu studijuoti "praktikuosius" dalykus, tačiau Amerikos lietuvių studentija šiandieną atlieka milžiniškus darbus. Studentų organizacijos, kaip Santara, Ateitininkai, A.S.S., visus apimanti Studentų Sąjunga, studentų skyriai laikraščiuose, kur straipsniuose ir pasisakymuose jie dažnai pralenkia galvojimo gilumą ir intelektualumą, ir "senių" rašinius. Pagaliau ir neseniai įvykęs masinis Jaunimo Kongresas Čikagoje — visa tai jau neišdildytina įrašyta į JAV lietuvių istoriją.

O Australijoje? Gal būt mūsų studentija savo tarpe ir veikia, ir sielojasi, ir diskutuoja, bet visą tai tik nuo visuomenės rūpestingai slepia? Jeigu taip būtų, tai jie neatlieka jaunimui tenkančios misijos judinti ir provokuoti. Jeigu čia slypi kokios kitos priežastys — kodėl vengiama su jomis išeiti viešumon, išsikaltėti, išjieskoti?

Teisinimasis, kad pačios studijos nepalieka laisvo laiko kultūriniam reikšimui, vargu ar gali būti rimtai priimtas.

Jeigu čia išdėstytos mintys studentijoje išsukus reakcija, jeigu šitų eilučių autorius bus "sudirbtas", jo argumentai sugriauti — jau bus gerai. Rašinsy savo tikslą bus atsiekęs.

Užsklandos vietoje tebus leista pacituoti iš Pov. Dirko straipsnio, Jaunimo Kongreso Čikagoje praga:

"Šiandieną būti lietuviui, reiskia būti kovotojui... Tremties jaunimas prieš akis turi ypatingai svarbią misiją, kadangi jis yra atsakingas už paramos suradimą laisvės siekiančiam kraštui..." (š.m. "Karys", psl. 206).

R.E. MAZILIAUSKAS.

LAIŠKAI IŠ TĖVYNĖS

Šie laiskai nebuvo įmesti nei Lietuvos, nei Sov. Sąjungos pašto dėžutėn. Jie praėjo be cenzūros, nes į laisvuosius Vakarus atkeliavo aplinkiniais keliais.

Laiškuose liečiami daugiau šeimoms reikalingi, bet bendresnio pobūdžio įdomesnes ištraukas patiekiamas skaitytojui. Laiškai rašyti paskubomis, ant mažo popierio lapelių, kai kurie sakiniai todėl nevykusiai sumegsti.

PIRMAS LAIŠKAS: Jau kiek metų gyvename didžiausiojo priespaudoje. Dabar jau truputį geriau, bet kas dėjosi anksčiau!.. Po karo buvo baisus plėšikavimas, žmonių žudymas. Susidarė dideli partizanų būriai, per susirėmimus žudavo ištisi kaimai, o kiti pasiekdavo žiaurųjį Sibirą. Kiek mes dėl Jūsų prikentėjom... Daug naktų nemiegojome naktimis namuose, nes buvom paskirti išvežimui. Vėliau mes Jūsų oficialiai išsižadėjom...

Vaikščiojom be rūbų ir gyvenom beveik be duonos. Rusai, mūsų pagalejom valgyti. Mama per mėnesį visai pražilo. Aš labai norėjau mokyti. Baigdamas gimnaziją vaikščiojau medinėm klumpėm. Paskui jau pats pradėjau dirbti. Pasisekė įstoti į augstą mokyklą. Bet kadangi labai griežtai pasiskiau prieš komjaunimą, mane labai švelnia būdu išvarė, atseit pripažino, kad esu "negabas". Įstojau vėl ir turėjau, žinoma, komjaunimą įsirašyti. Visi, kurie baigė, yra komjaunuoliai. Bet tas masiškas skaičius nieko noreiškis.

Mane, kaip labai gabų studentą, norėjo palikti Vilniuje, bet turėjau įstoti į partiją. Aš atsisakiau ir išvažiavau į X. Man gaila 17 metų mokslo ir vargo. Aš gaunu mažiau, negu koks fabriko darbininkas. Štai kodėl pas mus nėra "ponų". Ponai, tik partijos šulai, kurie gauna tūkstančius.

Toks kostiumas, kur tu man atsiuntei (medžiaga) kainuoja 1200 rublių, pasiuvimas dar 300, o dar pamušalai. Aš su tuo kostiumu buvau Maskvoje. Rusai į mane žiūrėjo, kaip į užsienietį, pas juos tokių nematysi.

Po tiek metų mokslo uždirbu tik maistui. Gyvenimas išmokė būti taupiu. Valgau pas pigiausią šeimūninką. Tačiau visi tikime, kad Lietuvai išauš laisvės rytas...

ANTRAS LAIŠKAS: ...Mielas gi, minaiti, nesuprasi mūsų gyvenimo, nes jis sunkiai perprantamas. Jis mums patiems neaiškus. Gyvename, kad reikia gyventi. Bet kaip gyvename, tai kitas klausimas. Rūpinamės bado malšinimu, bet apie apsirėngimą negalvojame. Suprasi, kad mums iš jūsų gautieji drabužiai yra neįkainojamos vertės. Paltui įstaišyti mes turime dirbti apie metus, velk nieko nevalgydami ir gyvendami nekurenamiame bute...

TREČIAS LAIŠKAS: ...Gyvenimo būklė smuko, pastatai, pradedant pirtimi, kiojimu, tvartu, griuvo. Dabar stovi be kamino jau supuvęji medžių gyvenamoji trobelė ir gurbu mūrinės sienos. Derlius blo-

AMBASADORIUS JONAS DRŪTAS

Visais laikais Lenkijos valstybės viršūnės reikalavo lietuviškų smegenų. Ir jos nepriklausomybės laikais ne vienas Varšuvos ar Krokuvos lenkas prisipažindavo, kad Lenkijai reikia lietuviško kraujo asmenų (marš. Pilsudskis, prez. Narutavičius, vaiv. Kirtiklis) jos valstybės vairavimui. Neišvengė to ir komunistinė Lenkija, pasikviesdama į kabinetą K. Zemaitį, (jau Varšuvoje gimęs) lietuvių tėvo, bet lenkės motinos) ministrų, kurio pavardę tremties ir Lenkijos laikraščiai rašo visai taisyklingsai, su lietuviška galūne — is, mat, atrodo, jis savo tėvo pavardės neleidžia sulenkinti.

Mūsų spauda pranešė, kad Lenkijos kardinolas ir primą Višinskį, atvykusį į Romą vizituoti Popiežių Pilų XII, sutiko ambasadorius Italijai Jan Druto.

Kas tas Jan Druto? Trumpoje Paupio gatvėje Vilniuje lenkų okupacijos metu gyveno keturiuos lietuviškos šeimos: mano tėvai, Mačiškai, Paplauskai ir Drūtai. Visos jos savo vaikus leido į lietuvišką mokyklą arba lietuvių Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnaziją, ir kaip kaimynai — visi buvo geri pažįstami. Lietuvišką gimnaziją lankė ir ją baigė dabartinis Lenkijos ambasadorius Italijai Jan Druto, kurio tikroji pavardė yra Jonas Kęstutis Drūtas.

Nežinau, ar tai jo sulenkėjusios motinos nuopelnas, ar kokios kitos priežastys buvo, bet Druto ir mano tėvas kartu tarnavo miesto savivaldybėje ir esu tikras, kad kartu gavo "ultimatumą" leisti savo vaikus į lenkišką mokyklą, nes priešingu atveju, bus atleisti iš darbo. Mano tėvas pasirinko lietuvišką mokyklą ir iš darbo buvo išmestas, o Drūtas ir toliau paliko dirbti miesto savivaldybėje daržininko pareigose. Sakau, gal tai Druto motinos lenkiškumas (ji niekuomet nekaltė lietuviškai) padarė įtakos miesto burmistrai, kad jis paliko savo vietą, o gal platesni "pečiai" užstojo Jono — Kęstutio tėvą? Vienu žodžiu, besimokydamas lietuviškoje gimnazijoje, jis bendradarbiavo su lietuvišiais. Tačiau įstojęs į Vilniaus universitetą ir susipažinęs su lenkų Savicka (greičiausiai sulenkėjusi šeima, nes gerai teko pažinti

JIS GIMĖ IR AUGO VILNIUJE, MOKĖSI LIETUVIŠKŲ GIMNAZIJŲ IR PASALPĄ GAUDAVO IŠ NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS VALSTYBĖS IZDO, KARO METU BERNAVO ZEMAITIJOJ, PRIEŠ TAI BUVO VILNIAUS VICEBURMISTRU, PO KARO BUVO LENKIJOS ĮGAL. MINISTERIU TURKIJAI, O DABAR GOMULKOS LENKIJAI ATSTOVAUJA ITALIJOJE.

Jono Druto pavardė Vilniaus lietuviams yra gana gerai pažįstama. Dabar ji žinoma ir užsieniuose, tik dabar rašoma Jan Druto. Apie šį komunistinės Lenkijos diplomatai įdomių žinių patiekia vilnietis lietuvis K. Baronas. Čia perspausdiname iš "Nepriklausomos Lietuvos", kanadiško savaitraščio, jo straipsnį.

M.P. Red.

jos jaunesnę seserį lietuvišką Birutę (vardu), visiškai nutraukė santykius su lietuvišiais, nors iš lietuviškų šaltinių — Nepriklausomos Lietuvos izdo gaudavo stipendiją.

Gal jo gyvenimo kelias būtų pakrypęs kita linkme, jeigu ne pažintis su Savicka. Jis ją vedė ir visiškai įsitraukė į jos pažįstamą ratelį. Griežtai negaliu tvirtinti, bet atrodo, kad J.D. jau gimnazijos laikais simpatizavo komunistui, o ypač susipažinęs su Savicka, kuri priklausė nelegaliai komunistų partijai.

Grįžus Vilniui prie Lietuvos, Jonas Kęstutis Drūtas nesiveržė į kokias nors augštas pareigas, bet pasistengė "įlipti" į Kalinių Globos Komitetą, be abejo su intencija padėti savo bendros idėjos draugams. Gan kukliai gyveno tuose pačiuose Vilniaus Apygardos teismo rūmuose, turėdamas kambarius rūsyje. Tačiau su visa didybe pasirodė bolševikams okupavus Lietuvą, kai buvo paskirtas Vilniaus miesto viceburmistru. Neilgai išsėdėjo toje kėdėje, nes jau 1941 m. birželio 22 d. dingo iš Vilniaus, "kaip į vandenį". Sutikė tėvai (J.D. tėvai dar iš da-

bar gyvena Vilniuje) ne kartą užklausdavo apie Joną. Tačiau atsakymas visuomet buvo toks pats: nieko nežinome. Panašūs atsakymai buvo jo sesers, klasės draugės Aldonos, 1943 m. ištėkėjusios už buv. Lietuvos futbolo rinktinės žaidėjo V. Saunorio. Visi galvojo, kad J.D. pasitraukė į Sov. Sąjungą. Tačiau tik tremtyje teko sužinoti, kad jis nuvyko į savo pažįstamų ūkį Zemaitijoje, pakeitė pavardę ir čia dirbo kaip paprastas darbininkas, nors kiekvieną vakarą išsėdavo "pasivaikščioti" į artimą mišką, tuo pačiu, sukeldamas įtarimą kitų darbininkų tarpe. Be abejo, jo asmenybė būtų vėliau išaiškinta, tačiau prisitarius antrą kartą bolševikams, taip viskas ir paliko.

Repatrijavęs į Lenkiją, jis pradėjo buvo paskirtas Lenkijos ministru Turcijai ir vėliau pakeltas į ambasadorius Italijoje.

Ką reiskia toks postas vakarų Europos komunistinės partijos tvirtovėje? Ištikimybė ir nenukrypimas nuo užsibrėžtos linijos! Taigi, Jono Kęstutis Druto dokumentai yra patikrinti nuo jo gimimo metrikų ir rasti tvarkoje. Yra faktas, kad Vilniaus lietuvių Vytauto Didžiojo gimnazijoje buvo komunizmo simpatikų. Net vienu laiku, lenkų saugumas buvo įsikišęs. Grėisė vienintelės lietuviškos augštesnės mokslo įstaigos uždarymas. Tik dėka direktoriaus M. Šikšnio sumanumo, prie to neprieta. Ar į tą visą aferą buvo įveltas ir J.D., negaliu pasakyti, nes buvau dar per jaunas žinoti augštesnių klasių įvairias paslaptis. Bet... vieną kartą, J.D. bevažiudamas dviračiu, kliudė bešluojančią gatvę mūsų namo sargienę. Kad tas visas įvykis praėitų tyloje, be policijos, jis jai davė vieną amerikonišką dolerį, kurio santykiu tuometinėje Lenkijoje buvo 1:10, taigi beveik eilinio darbininko savaitinis uždarbis. Sargienė mamai tvirtino, kad jis jų turėjęs ir daugiau. Iš kur tie doleriai pas universiteto studentą? Taip ir liko paslaptimi.

Nesistebėkime jeigu vieną dieną paskaitysime spaudoje, kad Jan Druto yra paskirtas Lenkijos ministru pirmininku, nes apie 50 m. vyru, dar Vilniuje mokėjęs 5 svetimas kalbas, karjeros laiptai — ambasadorius vieta Italijoje — dar nėra galutiniai.

Steponas Sarakula

AUGŠTAI KVALIFIKUOTAS SIUVEJAS PATENKINS VISUS JOSŲ REIKALAVIMUS.

Rankų darbas atliekamas europiečių specialistų priežiūroje. Čia pat labai pigiai parduodamos medžiagos pasiuntimui jūsų giminiams į "anapus".

S. SARAKULA.

15 Park St., Sydney, City.
(pirmas augštas).

gimę, šiemet per savaitę išdalinta daugiau kaip 50.000 Komunijų. Žmonių buvo iš visų Lietuvos kampų... (N.L.)

Lietuviškas priežodis sako:

Skola ne rona — neužgis

ŠITAS PRIEZODIS PRIMENAMAS TIEMS, KURIE DAR TEBERA NESUSIMOKĖJĘ "MŪSŲ PASTOGES" PRENUMERATOS UŽ 1957 METUS.

PŪKINĖS KALDROS

PLUNKSNINIAI LATRACAI, PAGALVĖS, LOVOS SKALBINIAI, kaip įplai ir užvalkalai 63" (160 cm.) platumo, galima gauti firmoje

ROSE

38 WASHINGTON STREET, BEXLEY, N.S.W.
Rockdale stotis. Tel.: LW 1220
SKYRIUS: Flemings Corner Shop, 181 Queen St., St. Marys, N.S.W.
Mūsų atstovas Jus aplankys kiekvieną metų.
Prekęs duodamos ir išimokėjimui. Mes kalbame vokiškai.

PER TAZAB LONDONE GALITE PASIŪSTI

rankines ir kojines

SIUVAMAS MAŠINAS

Muitai sumokami Londone

Tazab & Co. Limited, 22 Rolad Gdns, London, S.W.7.

MŪSŲ PASTOGĖ

ADELAIDĖ

DZIAUGIASI LIETUVIŲ NAMAI

LKF Adelaidės skyriaus pirmininkas L. Martinkus pareiškė, kad Lietuvių Sąjungos įsigyti namai yra patogioje miesto dalyje, atitinka mūsų reikalams ir sutarta kaina bei išsimokėjimo sąlygos palankios. Dabar nėra nei prasmės nei reikalo Liet. Sąjungos vadovybei dėl ko nors priekaištauti, nes yra atliktas tikrai didelis ir milžiniškas darbas šiuos namus įsigijus. Pastebėtina, kad išvykdamas iš Adelaidės lietuvių kapeilonas kun. dr. P. Jutulius namus apžiūrėjo ir juos laikė tikru radiu, daugiau negu vertus savo kainos, pabrėžė Adelaidės Kultūros Fondo pirmininkas.

Dabar esą laikas galvoti apie namų eksploataciją ir lėšų telkimą, kad apmokėtų skolą. Visų Adelaidės lietuvių pastangomis tai nebus sunku padaryti.

(rem).

ATSIŠVEIKINIMO KONCERTAS

Gruodžio 1 dienos koncertas Adelaidės "Australia Hall" yra keleriopai prasmingas ir reikšmingas. Pirmoje eilėje koncertas atžymi solistės A. Binkevičienės — Gučiuvienės jubiliejų. Preš 25-rius metus solistė Paryžiuje gavo garbiosios Rachmaninovo ir Glazūnovo konservatorijos diplomą ir pradėjo profesinį menininkės kelią. Gražiai ir kultūringai užsirekomendavusi kaip daininkė Lietuvoje ir vėliau išsivijoje, suaktyvininkė į save atkreipė ypatingą dėmesį kaip sėkminga dainavimo mokytoja. Pedagoginio darbo ne užmetė nei čia, Adelaidėje jau keletą metų vedama savo privačią dainavimo studiją.

Ponia A. Gučiuvienė pareiškė, kad dainavimo studiją uždaro ir daugiau mokinių nebeprisiimsianti. Koncertas tuo būdu sutampa ir su suaktyvininkės mokinės A. Uknevičienės baigiminiu pasirodymu, apie kurią jos mokytoja atsiliepija, kaip "turinčią neabejotinai didelį ateičių".

Išidėmetina, kad A. Binkevičienė — Gučiuvienė yra nusistatęsi mūsų bendruomenėje daugiau nebedainuoti ir todėl koncertą galime vadinti ir atsišveikinimo koncertu.

Koncerte dalyvaus ir lietuviams gerai pažįstami pianistė Dorothy Oldham ir smuikininkas Pr. Matiušas. Šalia akomponavimo dainininkėms, abu instrumentalistai atliks ir solo kūrinių.

Visas koncerto pelnas skiriamas Lietuvių Namams. (rem).

ORGANIZUOJASI VERSLININKAI

Adelaidiškiai verslininkai (amatininkai, prekybininkai) ir laisvųjų profesijų žmonės organizuoja savo sąjungą. Iniciatoriai mano, kad organizuotai būsią galima geresnių rezultatų pasiekti. Registruojamasi pas J. Kalvaitį, 35 Kent Ten., Kent Town, S.A.

PAS SPORTININKUS VISADOS BŪDAVO SMAGIAUSIAI!

Š.m. lapkričio mėn. 29 d., penktadienį,

RICHMOND TOWN HALL

jaukioje salėje (prie Bridge Rd. ir Church St. sankryžos)

"Varpo" Metinis Balias

Pradžią 7.30 val. vakaro, pabaigą 2 val. ryto. Gros didelis ir smagus graikų orkestras. Velks puikus Soc. Globos Mot. D-jos bufetas. Pakvietimai užsakovimui pas p. Baltrušaitį prie bažnyčios arba pas p-lę Audronę Lazutkaitę telefonu FU 5067.

Visi tautiečiai yra kviečiami ateiti ir paremti sportuojantį jaunimą. Melbourne Liet. Sporto Kl. "VARPO" Valdyba.

IS LKF ADELAIDĖS SKYRIAUS UŽSIMOJIMŲ

Adelaidėje netrukus pradės veikti meninio drožinėjimo kursai. Kursus, kuriems vadovaus dail. S. Neliubšis, organizuoja LKF Adelaidės skyriaus valdyba. Nemokama kursams patalpą perleido ponai Straukai. Į patalpą jau pergabentos S. Neliubšio Lietuvių Kultūros Fondui padovanotos medžio staklės ir kitos mašinos.

LKF Adelaidės skyrius ruošiasi išleisti lietuviškų skaitymų knygą mokyklinio amžiaus vaikams, kurią redaguoti sutiko A. Krausas. Tariamasi su Krašto Valdyba.

Be kitų užsibrėžtų darbų LKF Adelaidės skyrius žada suruošti dail. S. Neliubšio tapybos darbų parodą. Paroda numatoma suruošti naujai įsigytuose Lietuvių Namuose.

LKF Adelaidės skyriui šiuo metu vadovauja L. Martinkus. Į valdybą įeina S. Neliubšis, J. Ribauba, J. Satkus ir J. Taunys. (rem).

CARITO GEGUŽINĖ

Adelaidės lietuvių katalikų Carito tarybos ruošta gegužinė Nacionaliniame Parke sutraukė nemažą lietuvių būrį. Rengėjų suorganizuotas bufetas pardavinėjo alų ir užkandžius. Gegužinės metu praverstos dvi loterijos. Lietuvių Carito antspaudu laikytojo L. Gerulaičio pareiškimu, pelno gauta apie 100 svarų. (rem).

RAMONA RATAITĖ SOKA ADELAIDĖJE

Šiuo metu Adelaidėje gastroliaujančios The Elisabethan Operos baletu sėkmingai dalyvauja ir lietuvių balerina Ramona Raitaitė. Dienraštis "The News" gastrolį progą įsidėję baletu repeticijų nuotrauką, kurioje matėme ir Ramoną. (rem).

Pajieškojimai

● Albina ir Bronių Valinčius prašo atsiliepti sesuo Konstancija. Rašyti: Breneizeris, 72 Keera St., Geelong West, Vic.

Per Tarptautinį ir Vokietijos Raudonąjį Kryžių pajieškomi še asmenys:

Bartkus Pranas, s. Vinco, g. 1898 m., Giniotas Antanas, s. Adomo, g. 1902 m., Čižauskas Juozas, gim. 1920 m., s. Petro. Bronius ir Klemensas Jurgelioniai, s. Antano, Kaspulis Juozas, s. Antano, gim. 1911 m., Mickevičius Pranas, gim. 1914 m., Martinkus Zigmąs, gim. 1910 m., Rainys Bronius, s. Juozo, gyvenęs Vilkaviškyje, Spušys Vilius, g. 1918 m., Šalkauskas Česlovas, gim. 1911 m., Valodkaitė-Vaičiulienė Jadvyga, gim. 1916 metais.

Manoma, arba turima žinių, kad šie asmenys yra atvykę į Australiją. Kreiptis šiuo adresu: Litauisches Centralkomitee in Deutschland, 17 a) Weinheim a.d. Bergstrasse. Postfach 233. Westdeutschland.

SYDNEJUS

SYDNEJAUS IR APYLINKIŲ VAIKAMS

ALB Sydnejaus Apyl. V-ba praneša, kad šiemet Kalėdų eglutė visiems vaikams įvyks gruodžio mėn. 1 d., sekmadienį, po pamaldų Camperdowno bažnyčios salėje. Programoj bus Camperdowno, Bankstowno mokyklų ir Cabramattos vaikų meninis pasirodymas, premijų įteikimas stropiausiems mokiniams ir konkursiniai klausimai apie Lietuvą. Po programos ateis Kalėdų senelis, o po to bus vaišės vaikams.

Dalyvauti kviečiami visi vaikai. Mokyklas nelankančių vaikų tėvai yra prašomi iš anksto pranešti dalyvaujančių skaičių, kad galėtume iš anksto pasiruošti. Pranešti: p. Juraiteienė telefonu LA 4476, p. Geniui 81 Horton St., Yagoona, arba p. Bitinui Lot 5, Railway Pde., Canley Vale.

PLUNKSNOS KLUBO SUEIGA

Sydnejaus Lietuvių Plunksnos klubo pirmininkas praneša, kad klubo narių sueiga įvyks š.m. gruodžio mėn. 7 d., L. Karvelio namuose, 27 Prairie Vale St., Bankstowne. Rengiamasi 5 val. p.p.

UOLUS LKF RĖMĖJAS

Mūsų tautietis J. Sakalas (St. Marys, Sydnejus) labai domisi spaudos naujienomis, žymesniais veikalais apie Lietuvą ir kultūriniais pasireiškimais, stiprinančiais mus išlikti gyvais lietuviams. Todėl jis labai domėjosi visais švietimo ir kultūros klausimais, reguliariai remia LKF veiklą pinigais. LKF rėmėjas J. Sakalas trumpu laiku yra paaukojęs 4 svarus LKF-dui. Tai pasiekimas pavyzdys ir kitiems. Didesniam skaičiui tokių rėmėjų atsiradus, LKF galėtų įgyvendinti nemažą suplanuotų darbų ir išvartyt platų kultūros barą. (ak).

WOLLONGONGAS

N. METŲ SUTIKIMAS

Sydnejaus ir jo apylinkių skautams nutarus stovyklauti Corrimall apylinkėje, Wollongongo lietuvių, į numatomą suruošti N. Metų sutikimą kviečia kaimynystėje stovyklaujančius skautus. Wollongongo Apylinkės valdyba tikisi, kad N. Metų sutikime dalyvaus visi Wollongongo ir apylinkių lietuviai. (tr).

PRENUMERUOKITE "MŪSŲ PASTOGĘ"

Vedybinis skelbimas

44 metų, gerai atrodantis vyras, turįs Melbourne namus, vedybų tikslu nori susirašinėti su panele ar našle, maždaug to paties amžiaus. Pageidaujama foto. Paslaptis garantuojama. Rašyti: Mr. Jonui, Parap. Kioskas, 9 Cowper St., St. Kilda, Vic.

DOVANINIAI SIUNTINIAI

Į Lietuvą, Rusiją ir kitus kraštus, Jūsų pačių paruošti, ar užsakyti mūsų firmos sandėliuose Londone, tvarkingai suvynioti per

Hillcrest Trading Co.

(Sav. M. Petronis ir J. Daubaras)

81 HILLCREST AVE., HURSTVILLE, SYDNEY, N.S.W. TELEF.: LU 4464

Jūsų siuntinius paimame iš namų.

Bankstowno Liet. Namai

Didieji darbai: sienos ir stogas jau užbaigti. Visiems prisidėjusiems prie šių sunkių darbų užbaigimo Bankstowno L.N. Valdyba taria nuoširdų ačiū.

Dabar seka kiti darbai: langų, durų ir grindų sudėjimas vandentiekio, kanalizacijos ir elektros įvedimas. Langams ir durims sudėti Valdyba tikisi surasti mecenatų — rėmėjų. Tuo reikalu bus prarastas vėjus ir rezultatai pasakelbti spaudoje.

Šiuo laiku Valdyba organizuoja lėšas tolimesnei statybai. Kadangi tokią didelę salę Sydnejuje turėsime tik vieną, tai turime pasirūpinti, kad salė atitiktų mūsų visų reikalavimus ir reprezentacijai. Todėl visus, be išimties, prašome prisidėti prie tos salės statybos ir papuošimo, nes tai bus geriausias tautinis paminklas, kurį galėsime pastatyti tremtyje.

Valdyba jau tarėsi su mūsų inžinieriais ir menininkais dėl salės gražaus apšvietimo ir lietuviškame stiliuje salės išpuošimo. Mes neabejojame nei mūsų menininkų talentu, nei mūsų tautiečių pasiaukavimu tikram reikalui.

Kas dar nėra matęs statybos, kviečiame visus aplankyti ir pasidžiaugti atliktais darbais. Tuos, kurie turi laisvus savaitgalius, prašome atvykti į talką. Darbo yra daug ir mes jį turime atlikti gerai ir gražiai. Visus darbininkus ir aukotojus, kurie deda aukas šiam paminklui, mes registruojame ir specialią knygą, kuri bus laikoma šių namų istorija.

Tad, mieli tautiečiai, lietuvišką talką!

x x x

Ta pačia proga pranešame, kad Valdyba ruošia naujų metų sutikimą Bankstowne, Protestant Hall. Visus nuoširdžiai kviečiame dalyvauti ir tuo paremti salės statybą. Plačiau apie tai bus sekančiuose skelbimuose.

Bankstowno L.N. Valdyba.

Fotografija

bet kurios rūšies: krikštynų, vedybų, laidotuvių, šeimyninės, pasų ir kt. atliekama bet kurioje vietoje Melbourne.

Perfotografuojama, padauginama jūsų gautos iš Lietuvos ar kt. nuotraukos.

Mėgėjų fotografijos tarnyba. Filmavimo tarnyba. Tėvai palikite vaikams išpuodingiausią atsiminimą, leisdami nufilmuoti juos bėgiojant, žaidžiant, "gyvenant".

Rodomi filmai (8 ar 16 mm) jūsų namuose.

Kainos žemos. Aptarnavimas pagal susitarimą.

Rašykite: Mr. Butkūnas, 9 Cowper St., St. Kilda South, Vic. Telef.: XJ 4671.

"THE GLOBE"

OVERSEAS PARCEL SERVICE

Naujas Adresas

10 GREY ST., EAST MELBOURNE.

Pranešame gerb. klientų dėmesiu mums pateiktus paskutinius prekių įkainavimus, nuo kurių skaičiuojam atitinkami muitai.

1. Vilnonės medžiagos 1 yrd. 7/- — 10/-
2. Medvilnė, rayon ir kt. 1 yrd. 4/-
3. Megstiniai 10/- — 15/-
4. Apatiniai baltiniai (2-jų dalių) 8/- — 10/-
5. Batai, įvairūs 13/- — 16/-
6. Kojinės 4/6 — 7/-
7. Pižamos (2-jų dalių) 10/-
8. Kepurės 7/- — 10/-
9. Suknelės 16/-
10. Vilnonės kaldros 20/-
11. Vyr. marškiniai 10/-
12. Rankiniai laikrodžiai 40/- — 60/-
13. Paltai moteriški ir vyriški 50/-
14. Vyriški kostiumai 55/-

Šitais įkainavimais pakietų persiuntimą garantuojame. Prašykite mūsų naujų katalogų.

Siuntinius galite pristatyti asmeniškai arba paštu, mes apmuituojame.

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 6 val. vakaro — 8 val. Šeštadieniais, sekmadieniais 10 val. ryto — 5 val. vak.

Adresatas gauna siuntinį per 12 savaičių nieko neprimokėdamas. Siuntiniai apdraudžiami. Siuntinių svoris iki 22 svarų.

PIRMOJI TEATRO STUDIJOS LAIDA

Lietuvių Teatras — Studija Adelaidėje išleisdžia pirmąją laidą. Studija savo darbą pradėjo 1951 metų kovo mėnesį ir per pastuosius šešerius metus mūsų visuomenei davė daugiau kaip 12 pastatymų ir daugeliu atveju talkininkavo įvairių lietuviškų parengimų meninėse programose. Kalbėdamas apie repertuaro parinkimą, studijos meno vadovas Juozas Gučius pabrėžė, kad jis visuomet žiūrėjęs, kad keliai duotų kuo platesnį praktinį patyrimą studijos nariams: "Niekados nėra į kompromisus, statydamas meniniai menkaverčius, pramoginio pobūdžio veikalus". Per šešerius darbo metus Studijos nariai buvo supažindinti su įvairiomis teatro mokyklomis, pradedant antika ir baigiant konstruktivizmu, buvo išleisti lietuvių teatro istorijos kur-

sas, pravedamos reguliarios pamokos ir pratimai su grimu, kvėpavimu, balso pastatymu. Svarbiausias dėmesys, žinoma, buvo kreipiamas į vaidybos sistemą. Juozas Gučius čia vadovavosi savo mokytoju A. Sutkum, pagrindančiamas F.F. Komisarževskio mokyklą, tačiau nevengdamas ir kitų įtakos, kaip Čechovo ar Stanislavskio, jeigu juose tik rasdavo ką naudingą.

Studijinį darbą baigia A. Gutis, S. Kanienė, Z. Kučinskas, G. Matulevičienė, A. Petrikas, B. Rains, V. Ratkevičius, A. Trinka ir A. Uknevičiūtė. Prieš kurį laiką į Ameriką peremigravę buvę Studijos nariai L. Karmazinas ir V. Užubalis. Nors ir neįsibuvę Studijoje viso laiko, šiedu gavę pagrindinius teoretinius pagrindus, šandieną sėkmingai reiškiasi Amerikos lietuvių scenoje.

Juozas Gučius vertindamas savo mokinių pažangą, pareiškė: "Šitie žmonės jau gali savarankai dirbti teatrinį darbą; jie yra užvesti ant teisingo kelio. Jiem teoretiškai praktiški ir patyrimo."

Šia proga Lietuvių Teatras — Studija Unley rotušės salėje stato Moljero "Mokyklą žmonom". (rem).

Red. prierašas: Kitos savaitės numeryje skaitysime VI. Radzevičiaus pasikalbėjimą su Teatru — Studijos vadovu J. Gučium, kuris pareiškė įdomių ir įsidėmėtinų minčių.

Melbourn Choras Sydnejuje

Melbourn Dainos ambūrio Choras į Sydnejų atvyksta gruodžio 7 d., rytiniu traukiniu (Spirit of Progress). Visi tautiečiai kurie maloniai sutiko priimti svečius pas save, kviečiami atvykti į Centrinę stotį sutikti melbourniškais.

Sekmadienį, gruodžio 8 d. Melbourn choras giedos lietuviškų pamaldų metu Camperdowne.

Koncertas įvyks sekmadienį, 6 val. vakaro, Australian Hall, 148 Elizabeth St., City (prieš Mark Foys).

Bilietų kainos: suaugusiems 12/6 ir 8/6; vaikams iki 12 m. 8/6 ir 6/6.

Bilietai gaunami pas šiuos asmenis: Sydnejaus Apylinkės Valdybos narius — p. A. Adomėną (LM 4146), 70 Flood St., Leichhardt, p. P. Doniela (UJ 0289), 9 Orchard St., Croydon, p. S. Osiną (YL 9153), 24 Pitt St., Parramatta. Bankstowno Apylinkės valdybos pirmininką p. S. Pačesą, 159 Mimosa Rd., East Bankstown, Cabramattos Apylinkės valdybos pirmininką p. Bitiną, Lot 5, Railway Pde., Canley Vale. Moterų Soc. G-bos D-jos v-bos pirmininkę p. Osinienę (YL 9153) draugijos narę "Dainos" choro seniūną p. A. Kapočių, 74 Tennyson Rd., Mortlake.

ALB Sydnejaus Apylinkės Valdyba.

DAUGAVA

— PARCEL SERVICE

Stockholm, Švedija.

Siuntiniai greičiausiai pasiekia Lietuvą ir USSR pasiųsti iš Švedijos

MEDŽIAGOS, AVALYNĖ, VAISTAI, MAISTAS

Mes siunčiame ir jūsų paruoštus siuntinius iš Australijos. Dėl kainaraščių ir platesnės informacijos kreiptis į mūsų atstovą

J. Strautinis

5 AUGUSTAS,

306 THE CAUSEWAY, MELBOURNE

Takelis (little lane) tarp Bourke ir Little Collins gatvių priešais Mayer.

Printed by Mintis Pty. Ltd., Fredbert St., Leichhardt, Sydney, (Tel. WB 1758), for the publisher Vytautas Simniskis, as President of the Australian Lithuanian Community — 779 Elizabeth St., Zetland, Sydney, N.S.W. (Tel. MX 2120).